

Jaunais direktors sola saglabāt tradīciju

→ 1. lpp.

Vallē 5. augustā aktieru Amtmaņu muzejā "Zvanītāju Bukās" arī šogad notika tradicionālā Latvijas Nacionālā teātra aktieru tikšanās ar saviem talanta pielūdzējiem. Katru otro gadu diviem aktieriem pasniedz pašvaldības, šajā gadījumā Bauskas novada, sarūpētu prēmiju, kas nosaukta aktiera Alfreda Amtmaņa-Briediša vārdā. To šoreiz saņēma aktieri Dace Bonāte un Arturs Krūzkops. Pasākumā piedalījās un sanākušos uzrunāja arī jaunais Nacionālā teātra direktors Māris Vitols.

IMANTA KAZIŅUNA
TEKSTS UN FOTO

Prēmiju apliecinājumus aktieriem pasniedza Bauskas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Aivars Mačeks. Viņš klātesošajiem sacīja, ka arī turpmāk centīsies saglabāt esošās tradīcijas un attiecībā uz naudas balvu aktieriem novada deputāti vienprātīgi piekrituši, ka tas apmērs šogad jādubulto.

Divas jaunas oriģinālgugas katru gadu

Latvijas Nacionālajā teātrī no 24. jūlija iepriekšējo direktoru Jāni Vimbu nomainīja Māris Vitols. Viņš no 1999. gada decembra līdz 2000. gada maijam bija kultūras ministrs, vēlāk — politologs, uzņēmējs, mākslas kurators un kolekcionārs. Pēc prēmiju pasniegšanas un koncerta, kuru sniedza Nacionālā teātra aktieri, viņš atbildēja uz "Staburaga" jautājumiem.

— **Kādu jūs redzat Nacionālo teātri šajā un nākamajās sezonās?**

— Teātrim vajadzīgs jauns izrāviens, jauns attīstības posms. Redzam, ka pēc pandēmijas skatītāji Nacionālajā teātrī atgriežas lēnāk nekā citos teātros. Nacionālajam ir jāmainās, to mēs visi saprotam, un jāmainās preti izcilībai teātra mākslā. Mums ir viss nepieciešamais, lai to izdarītu. Profesionāls aktieru ansamblis, uzticami skatītāji. Mans un pārējo teātri strādājošo uzdevums ir radīt vislabākos apstākļus, visinteresantākos kontekstus, lai mēs un skatītājs varētu satikties. Atšķirība no citiem teātriem mūsu ir vēl kāds būtisks pienākums — rūpēties tieši par latviešu teātra attīstību. Ilgtermiņā tas nevar attīstīties, uzcinot spīgtus viesrežisorus un dodot viņiem iespēju uz lielajām skatuvenām iestudēt ārzemju autoru darbus. Latviešu teātris var ilgtermiņā attīstīties tikai tad, ja labākie Latvijas profesionāļi, labākie režijas meistari iestudē latviešu autoru darbus. Tāpēc oriģināldramaturģija būs galvenais Nacionālā teātra programmatiskais pienākums visas nākamās sezonas. Uzskatu, ka varam vairāk

spēlēt latviešu klasisko autoru darbus mūsdienīgās interpretācijās, mūsdienīgā teātra valodā, radot jaunas nacionālās vērtības. Valdība mums uzlikusi kā pienākumu rūpēties par latviešu kultūrinteritātes saglabāšanu. Es uzskatu, ka tas ir nepietiekami, mums jādara vairāk — jānodrošina kultūrinteritātes attīstīšana, jaunu vērtību radīšana. Uz to skatos ar lielu optimismu, un pesimismam par Nacionālā teātra nākotni nav nekāda pamata. Kolektīvs domstarpības ir pārvarējis, visi konflikti, iekšējā šķelšanās pēc direktoru maiņas, kas izraisīja emocionālu vilņošanās, ir palikusi pagātnē. Esam viens otru iepazīnuši, notiek intensīvas sarunas, un redzu, ka kolektīvā ir piesardzīgs optimisms. Savukārt vilņošanās pirms tam sākās, jo kolektīvs mani nepazīna, daudzi mani ieraudzīja pirmo reizi, kad man bija iespēja viņus uzrunāt.

Runājot par latviešu oriģināldramaturģiju, mana vēlme ir katru nākamā sezonu, ieskaitot jau šo, lai teātri uz gadu būtu rezidējošais dramaturgs, ar kuru mēs slēgtu autoratbildības līgumu, ar noteikumu, ka viņš sezonas laikā rada divus oriģināldramaturģijas darbus, kurus teātrim iespēja iestudēt nākamajās sezonās.

Teātrim būs arī jaunas vērtības, un viena no tām — sociālā atbildība. Tas nozīmē, ka biļetēm saglabāsim visas jau šobrīd pieejamās atlaides studentiem, senioriem, ģimenēm ar bērniem. Būs arī īpašas dienas, kad biļetes varēs iegādāties ar 30% atlaidi. Mūsu virsuzdevums ir padarīt teātra mākslu maksimāli pieejamu.

Kultūras akadēmijas veiktais pētījums rāda, ka valsti samazinās kultūras līdzdalība. Tas nozīmē, ka cilvēki mazāk apmeklē teātra izrādes, koncertus, izstādes. Tas nav tikai mūsu, bet visu teātru uzdevums — piesaistīt jaunus skatītājus, tās iedzīvotāju grupas, kas nav regulāri teātra apmeklētāji. Tāpēc izstrādāsim īpašu programmu jauniešiem. Vēlamies radīt atraktīvas teātra draugu programmas tiem, kuri šajā sezonā varbūt pirmo reizi vērs Nacionālā teātra durvis. Ticu, ka, ja viņi atnāks uz mūsu teātri, tad ar lielu varbūtību aizies arī uz citu.

"Pūt, vējiņi!" būs arī turpmāk

— **Vai Nacionālais teātris arī turpmāk uzturēs tradīciju un 5. augustā brauks uz Valli?**

— Sīs ir ļoti sirsnīgs pasākums, gribēju personīgi to redzēt. Redzu, ka esam šeit gaidīti draugi, un gribu pateikties par šo draudzību, kas iestiepusies 38 gadu garumā. Ar cieņu izturos pret teātra tradīcijām, un par tām jārūpējas arī nākamajos gados. Tāpēc domāju, ka nākamajā

Fotogalerija
www.staburags.lv

SKAN LATVIJAS NACIONĀLĀ TEĀTRA HIMNA. Savas emocijas tajā ielika arī Dita Lūriņa-Egliena (priekšplānā).

PIRMO REIZI SAVĀM ACĪM. Latvijas Nacionālā teātra direktors Māris Vitols personīgi vēlējas pieredzēt īpašo gaisotni "Zvanītāju Bukās".

gadā teātris Vallē būs plašāk pārstāvēts.

Iespējams, ka Nacionālais teātris ir vienīgais teātris Latvijā, kur tam notur aizlūgumu baznīcā, kā tas notiek Vallē. Tā ir liela vērtība.

— **Redzu, ka teātra programmā jaunajā sezonā atkal ir izrāde "Pūt, vējiņi!"**

— Runājot par jaunajām vērtībām, mums ir tāda, kas radīta iepriekšējās sezonās un ar ko sākam šo sezonu — Raiņa "Pūt, vējiņi!" Elmāra Sepkova režijā un Monikas Pormales izcilo scenogrāfiju. No

24. līdz 31. augustam septiņus vakarus rādīsim šo izrādi. Iepriekšējais teātra vadītājs to vēlējas noņemt no repertuāra. Tā ir šī jaunā nacionālā kultūras vērtība, kas ir ne tikai mūsu teātra, bet visa Latvijas profesionālā teātra zelta fonda izrāde. Turpināsim to spēlēt arī nākamajās sezonās, kamēr visi latvieši to būs redzējuši. Uzskatu, ka Latvijā dzīvojošie cittautieši jā iepazīstina ar mūsu labākajām lūgām, latviešu autoru dramaturģijas darbiem, tāpēc šobrīd meklēsim iespēju, lai šādas un līdzīgas izrādes varētu skatīties

arī skolēni no skolām ar bilingvālo apmācību, viņu vecāki. Gribam uzrunāt skolotājus, lai viņi virza skolēnus uz Nacionālo teātri. Gribam plaši izmantot programmas "Skolas soma" piedāvātās iespējas. Vēl viens jaunums — Jekabs Reinis atgriežas uz skatuves izrāde "Pūt, vējiņi!", un ļoti ceru, ka viņš arvien biežāk spēlēs lomas uz Nacionālā teātra skatuves.

Skatītājiem, kas uz teātri brauc ar savu auto, gribu atgādināt, ka "Jekaba kazarmās" autostāvvietā, uzrādīt teātra biļeti, mašīnu var atstāt ar 50% atlaidi. ♦

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts "Staburags".